

Kære politikere i Viborg Kommunes Byråd

Jeg skriver til jer som privatperson og som mor. Jeg er bekymret for den fremlægning Børne- og Ungdomsudvalget er kommet med i forhold til besparelser på daginstitutionsområdet. Min familie og jeg bor i Sparkær, og vi har i øjeblikket et barn i byens børnehave, Søløven, og et andet barn skrevet op til start i december 2024. Mit yngste barn på halvandet år er pga. manglende dagplejepladser i Sparkær startet i vuggestue i Mønsted. Her er hun glad for at være, men vi har alligevel valgt at tage hende til Sparkær per 1. juli i år, når hun endelig kan få en plads hos den lokale dagplejemor. Det har vi valgt, til dels fordi det er logistisk mere praktisk for os ikke at skulle køre til Mønsted med hende hver dag, når vi begge arbejder i Viborg, men også for at hun senere får de mest hensigtsmæssige og lette overgange fra dagpleje til børnehave til skole. Snart kommer hun til at gå med børn, hun skal følges med de næste forhåbentligt mange år frem. Det vil i vores øjne give hende tryghed og kendskab til det lokalmiljø, hun bor og lever i. Jeg ved, hun ikke er den eneste, hvor opstarten af pasningstilbud starter på denne måde, og jeg synes virkelig ikke, det er hensigtsmæssigt. Vi kunne selvfølgelig have valgt at lade hende blive i Mønsted, men vi ønsker, at hun "kommer hjem" til sit eget lokalmiljø. Det er netop det fine lokalmiljø, jeg gerne vil give jer en ide om, hvad kan, og hvordan det kan ødelægges og gå itu, hvis I vælger at lukke børnehaven i Sparkær.

Sparkær blev i 2018 kåret som årets lokalsamfund i Viborg Kommune. Byens beboere kalder selv byen for humlebiens by - en by, der lærte af flyve på trods af, at det burde være umuligt! I forbindelse med kåringen i 2018 blev der udtalt, at det var meget imponerende, hvad byen formår, dens størrelse taget i betragtning, og byens foreningsliv, spejderne og initiativer vedrørende den lokale købmand blev rost. Helt generelt tror jeg, at Mette Nielsen fra Socialdemokratiet havde ret i sin udtalelse om, at det, der kendetegner os i Sparkær er, at vi tror på, at tingene kan lade sig gøre. Får vi en ide, bliver den sat i værk, og hele byen inddrages i at komme med nye tiltag, der kan gavne byens beboere på årlige udviklingsmøder. Jeg kan heller ikke komme udenom den enormt flotte indsats en gruppe af borgere i byen gjorde, da de efter 43 år uden togstop endelig fik etableret et trinbræt, og Sparkær er nu atter en stationsby.

Jeg er selvfølgelig godt klar over, at der er en økonomi, der skal gå op, og at politikerne i byrådet gør, hvad de kan. Mit ønske er blot, er man også tænker ind i planlægningen, hvad det har af konsekvenser for det enkelte barn, for den enkelte familie og for lokalsamfundet generelt, når man ønsker at lukke en daginstitution. Nu handler det jo netop om, at vores børnehave i Sparkær er lukningstruet pga. besparelser og økonomi til minimumsnormeringer, men jeg tør alligevel godt at drage en parallel til, hvad der sker i de små lokalsamfund, når den lokale skole lukker - min påstand er, at det samme vil gøre sig gældende, hvis det lokale pasningstilbud lukker! Center for Landdistriktsforskning på Syddansk Universitet har undersøgt konsekvenserne af skolelukninger i Tønder Kommune i 2011. Her viser resultaterne, at børnefamiliers valg om at flytte til en landsby er betinget af, om der er en skole inden for en overkommelig afstand. På Landdistrikternes Fællesråds hjemmeside står der bl.a. i sammenhæng med undersøgelsen, at: *"Skolen er sammen med indkøbsmuligheder, foreningsliv og adgang til offentlig transport en vital del af det lokale økosystem. Man risikerer at igangsætte en negativ spiral, der begynder med en skolelukning og efterfølges af fraflytning, faldende huspriser, tab af lokal identitet og en svækket lokal sammenhængskraft. Derfor er det en reel risiko, at en landsby på sigt affolkes, hvis skolen lukker."* Risikerer vi ikke netop, at huspriserne falder i byer som Sparkær, hvor man fjerner grundlaget for, at en børnefamilie kan eksistere og få hverdagen til at hænge sammen; at der ikke kommer nye tilflyttere, og hvis der flytter nye til, vil det være socialt belastede pga. lave huspriser og lav husleje?

Vi afsluttede sidste år netop debatten om lukningen af Sparkær Skole. Vi fik lov at beholde skolen, men kan nu starte forfra med endnu en kamp om at få lov at beholde vores børnehave. Jeg vil vove den påstand, at

hvis man lukker børnehaven i Sparkær, lukker man ned for det naturlige flow til skolen, byen bliver ikke attraktiv for nye børnefamilier og man dømmer en fantastisk velfungerende landsby til at lukke langsomt ned. Det hænger helt utroligt dårligt sammen med investeringer i et trinbræt til byen til mange millioner kroner, og det er da bestemt ikke det, der står beskrevet i kommunens egen Sammenhængsmodel for lokalsamfund - her står der jo netop, at man skal sørge for, at der sker vækst i lokalsamfund med over 200 indbyggere.

Mit ønske er blot, at man i kommunen netop gør det, man lover i Sammenhængsmodellen - sørger for vækst i lokalsamfund med over 200 indbyggere. En eventuel motorvej nær Ravnstrup vil f.eks. gøre en by som Sparkær mere attraktiv (se blot på de små samfund omkring Silkeborg), men KUN hvis vi kan beholde vores pasningstilbud. Som jeg ser det, er det en fælles opgave at vækste i de små samfund - landsbysamfundene skal stå sammen om et aktivt foreningsliv båret frem af lokale, frivillige kræfter; indbyggerne skal handle lokalt, så indkøbsmulighederne bevares; man beholder sine børn i de lokale pasningstilbud og den lokale skole, og alle har et ansvar for at byde nye tilflyttere velkomne. Politikerne bør så samtidig støtte op om de små lokalsamfund og se værdien i, at der også er plads til de små institutioner, der kan tilbyde noget andet end de store institutioner i Viborg. Det kan f.eks. dreje sig om at sikre fødegrundlaget til skolen ved at sørge for, at der er plads til, at alle lokale børn bliver passet i Sparkær og ikke skal være tvunget ud i at få pasningstilbud i andre byer, fordi der ganske enkelt ikke er plads lokalt. Mit ønske er, at alle de børn (som mit eget yngste), der aktuelt bliver sendt ud af byen for at blive passet, skal have mulighed for at vende hjem, og dette kunne bl.a. gøres ved at tilføre vuggestuepladser til børnehaven i Sparkær.

Til slut kunne jeg tænke mig at spørge politikerne om, hvorfor alt skal centraliseres i større byer og i store institutioner? Er det virkelig for børnenes bedste - ALLE børns bedste? Eller er det blot det bedste for kommunens pengebeholdning? Kigger man på besparelserne ved at lukke Sølvøen er de ganske små i det samlede billede, og her tænker jeg også på, om man har overvejet, hvad det i så fald vil koste af udgifter at få udbygget nabobyernes daginstitutioner til at kunne rumme alle børn fra Sparkær også? Er pengene så i virkeligheden sparet eller bliver de ikke oversteget af nye udgifter? En anden side af den sag er også, om det overhovedet bliver nabobyerne forældrene vælger at få deres børn til. Mange arbejder og har deres daglige gang i Viborg, og det naturlige, rent logistiske pasningstilbud vil dermed måske tværtimod blive i Viborg. Kan Viborgs institutioner rumme det?

Med store forhåbninger om, at nogen vil lytte og prøve at tænke ud over de økonomiske rammer og prøve at se, hvordan verden vil se ud gennem de børns øjne, der skal flyttes væk fra deres trygge fællesskab i deres hjemby.

Malene Wagner Lassen